

ТРАНЗИТИВНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ У ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

©2018 СИМАНОВА А. О.

УДК 339.97

Сімахова А. О. Транзитивна модель соціальної економіки у глобальному середовищі

Мета статті полягає у дослідженні транзитивної моделі соціальної економіки у глобальних умовах. Проаналізовано підвалини забезпечення добробуту населення в різних країнах з транзитивною економікою за показниками: середньомісячна заробітна плата, ВВП на душу населення, рівень інфляції. Досліджено рівні безробіття та самозайнятості населення. Обґрунтовано причини розподілу країн з транзитивною економікою за різними моделями соціальної економіки. У результаті дослідження виокремлено основні причини розподілу країн з транзитивною економікою за трьома моделями соціальної економіки: транзитивною, середземноморською та континентальною. Перспективою подальших досліджень у даному напрямі є визначення позиції України за глобальними соціальними індексами у глобальному соціальному середовищі.

Ключові слова: модель соціальної економіки, країни з транзитивною економікою, глобальне середовище, соціальна сфера, добробут населення.

Рис.: 1. **Табл.:** 4. **Бібл.:** 23.

Сімахова Анастасія Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та управління національним господарством, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (просп. Гагаріна, 72, Дніпро, 49010, Україна)

E-mail: simakhova_a@fme.dnulive.dp.ua

УДК 339.97

UDC 339.97

Сімахова А. А. Транзитивная модель социальной экономики в глобальной среде

Цель статьи заключается в исследовании транзитивной модели социальной экономики в глобальных условиях. Проанализированы основы обеспечения благосостояния населения в разных странах с транзитивной экономикой по показателям: среднемесячная заработная плата, ВВП на душу населения, уровень инфляции. Исследованы уровни безработицы и самозанятости населения. Обоснованы причины распределения стран с транзитивной экономикой по различным моделям социальной экономики. В результате исследования выделены основные причины распределения стран с транзитивной экономикой по трем моделям социальной экономики: транзитивной, средиземноморской и континентальной. Перспективой дальнейших исследований в данном направлении является определение позиции Украины по глобальным социальным индексам в глобальной социальной среде.

Ключевые слова: модель социальной экономики, страны с транзитивной экономикой, глобальная среда, социальная сфера, благосостояние населения.

Рис.: 1. **Табл.:** 4. **Библ.:** 23.

Сімахова Анастасія Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та управління національним господарством, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (просп. Гагаріна, 72, Дніпро, 49010, Україна)

E-mail: simakhova_a@fme.dnulive.dp.ua

Simakhova A. O. The Transitive Model of Social Economy in the Global Environment

The article is aimed at researching the transitive model of social economy in the global context. The bases of securing the welfare of population in different countries with transitive economy are analyzed by the following indicators: average monthly wages, GDP per capita, level of inflation. The levels of unemployment and self-employment of the population are researched. Reasons of distribution of the countries with transitive economy by various models of social economy are substantiated. As a result of the study, the main reasons of distribution of the countries with the transitive economy by three models of social economy: transitive, mediterranean and continental are allocated. Prospect for further research in this direction is determination of Ukraine's position according to the global social indices in the global social environment.

Keywords: model of social economy, countries with transitive economy, global environment, social sphere, welfare of population.

Fig.: 1. **Tbl.:** 4. **Bibl.:** 23.

Simakhova Anastasiia O. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Economics and Management of National Economy, Oles Honchar Dnipro National University (72 Haharina Ave., Dnipro, 49010, Ukraine)

E-mail: simakhova_a@fme.dnulive.dp.ua

У сучасних глобальних умовах виокремлюється транзитивна модель соціальної економіки поряд із існуванням класичних соціальних моделей. Транзитивна модель соціальної економіки дозволяє країнам протистояти викликам і проблемам у глобальному середовищі.

Дослідженням моделей соціальної економіки займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, зокрема, Л. Ерхард, Г. Еспінг-Андерс, А. Сапір, З. Галушко, О. Длугопольський та ін. [1–5]. Вчені виділили характеристики моделей соціальної економіки в глобальних умовах, класифікували їх на ліберальну, континентальну, скандинавську та середземноморську. Незважаючи на те, що моделі соціальної економіки знаходяться в колі наукової уваги вчених, ґрунтовного дослідження особливостей їх розвитку для країн з транзитивною економікою не проведено. Отже, ме-

тою статті є дослідження особливості розвитку країн з транзитивною моделлю соціальної економіки у глобальному середовищі.

За результатами проведеного раніше дослідження між країнами з транзитивною економікою відбувся перерозподіл по моделях соціальної економіки [6, р. 45–47]. Вони мають транзитивну, середземноморську та континентальну моделі соціальної економіки. Таким чином, досвід країн, що перейшли з транзитивної моделі до більш розвинутих моделей соціальної економіки, є вкрай корисним і для інших країн. Через цей факт вважаємо за доцільне оцінити соціальні показники розвитку різних країн з транзитивною економікою.

Добробут населення розглядається через доходи населення, основною частиною якого виступає середньомісячна заробітна плата [7] (табл. 1).

**Динаміка середньомісячної заробітної плати для окремих країн з транзитивною економікою
у 2010-2017 рр., дол. США**

Країна	Рік							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Україна	282,2	330,5	378,7	408,5	292,7	192,0	202,9	263
Сербія	610,5	719,1	652,8	712,9	694,8	561,9	663,6	683,6
Росія	690,0	795,4	863,5	935,8	902,6	481,2	605,7	674,4
Білорусь	408,7	381,9	440,9	570,0	592,0	421,6	436,8	496
Китай	477,7	544,2	627,5	713,3	796,6	817,1	858,1	938,4
Естонія	1050,0	1167,9	1139,6	1260,4	1335,1	1181,6	1994,0	2028,0
Латвія	839,2	918,7	880,1	950,9	1016,3	907,6	1893,8	1988,6
Литва	763,3	826,7	785,3	855,8	879,7	791,6	1880,2	2023,9
Польща	1124,0	1200,6	1117,4	1169,4	1194,3	1021,0	2156,0	2253,8
Болгарія	437,5	496,0	483,4	526,2	555,1	500,2	630	641,6
Словаччина	1203,8	1301,3	1228,6	1296,7	1321,0	1137,7	1983,4	2027,3
Грузія	335,4	376,9	431,4	464,8	463,2	396,8	389	436,7
Угорщина	1066,8	1142,4	1047,8	1076,7	1036,1	888,1	1735,4	1881,3
Словенія	2383,2	2359,6	2309,4	2400,2	2435,9	2051,8	2894,0	2911,0

Джерело: складено за [8–12].

Згідно з даними табл. 1 можна виділити країну, яка протягом 2010–2017 рр. мала постійне зростання середньомісячної заробітної плати, – це Китай; країни, які мали то зростання, то зниження середньомісячної заробітної плати, проте її значення у 2017 р. вище за 2010 р. – це Сербія Білорусь, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Болгарія, Словаччина, Словенія, Грузія та Угорщина. І лише Україна та Росія за 2010–2017 рр. мали скорочення середньомісячної заробітної плати, причому в обох країнах воно почалося з 2014 р., що пов'язано із військовим конфліктом на сході України [13, с. 12–13] та конфронтацією між країнами.

Якщо розглянути ще один із основних показників формування добробуту – ВВП на душу населення [14; 15], то усі досліджувані країни мали зростання цього показника впродовж 2010–2017 рр. (табл. 2).

Виходячи з інформації табл. 2, найнижчі значення ВВП на душу населення впродовж досліджуваного періоду (менше 10 000 дол. США) мали лише Грузія та Україна, найвищі (більше 25 000 дол. США на душу населення) – Словаччина, Угорщина та Словенія, починаючи з 2012 р. – Естонія, з 2013 р. – Литва, з 2015 р. – Польща. Отже, високі показники ВВП на душу населення в цих країнах сформували підвалини переходу їх моделі соціальної економіки до середземноморської моделі соціальної економіки [6, р. 45–47]. Країни з транзитивною моделлю соціальної економіки мають нижчі показники ВВП на душу населення – менше 25 000 дол. США.

На добробут населення, безумовно, впливає рівень інфляції. За цим показником найвищі позиції серед досліджуваних країн з транзитивною економікою

займають Україна та Білорусь (табл. 3), причому протягом 2010–2016 рр. динаміка цього показника була достатньо нестабільною.

За даними табл. 3, протягом 2010–2016 рр. значно скоротилися інфляція у Сербії, Китаї, Грузії та Угорщині. Невисокий рівень інфляції мають Естонія, Латвія, Литва, Польща, Болгарія, Словаччина, Словенія – країни, які перейшли до середземноморської та континентальної моделей соціальної економіки [6]. Найвищі значення рівня інфляції були в Україні, Росії та Білорусі – країнах з транзитивною моделлю соціальної економіки.

Оцінка стану забезпечення добробуту населення у країнах з транзитивною економікою показала, що там, де перейшли до середземноморської та континентальної моделей соціальної економіки (Естонія, Латвія, Литва, Польща, Болгарія, Словаччина, Словенія, Грузія, Угорщина) більш високі показники середньомісячної заробітної плати, ВВП на душу населення та нижчий рівень інфляції, ніж у країнах з транзитивною моделлю соціальної економіки (Україна, Сербія, Китай, Білорусь, Росія).

Незважаючи на те, що у країнах з транзитивною економікою, які перейшли до середземноморської та континентальної моделей соціальної економіки, сформовані підвалини забезпечення добробуту населення, рівень безробіття в даних країнах вище, ніж у країнах з транзитивною моделлю соціальної економіки (табл. 4).

Згідно з інформацією табл. 4, найвищі показники безробіття по досліджуваних країнах впродовж

Динаміка ВВП на душу населення для країн з транзитивною економікою у 2010–2017 рр., дол. США у цінах 2011 р.

Країна	Рік							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Україна	7824,498	8281,9	8322,17	8338,915	8243,5	7464,94	7668,1	7894
Сербія	12688,12	12968	12898,7	13294,96	13113	13277,8	13721	14049
Росія	23107,79	24310	25156,4	25551,09	25285	24516,5	24417	24766
Білорусь	16235,17	17167	17479,9	17656,12	17944	17229,6	16773	17168
Китай	9525,818	10384	11145,8	11951,25	12759	13569,9	14401	15309
Естонія	22740,97	24543	25692	26282,91	27114	27549,6	28110	29481
Латвія	18251,95	19773	20827,9	21563,72	22172	23018,8	23743	25064
Литва	21070,63	22854	24049,4	25143,92	26258	27045,7	28034	29524
Польща	21770,64	22851	23218,1	23555,5	24347	25300	26036	27216
Болгарія	15283,29	15676	15772,1	15997,36	16302	17000,2	17795	18563
Словаччина	25159,08	25835	26218,5	26580,72	27285	28308,9	29212	30155
Грузія	6733,784	7315,1	7881,33	8254,011	8749,2	9025,13	9276,8	9745
Угорщина	22404,24	22841	22582,1	23119,02	24161	25034,5	25664	26778
Словенія	28678,37	28805	27976,9	27622,69	28418	29037,7	29930	31401

Джерело: складено за [16].

Динаміка рівня інфляції для країн з транзитивною економікою у 2010–2016 рр., %

Країна	Рік						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Україна	9,378589	7,9601	0,55556	-0,27624	12,188	48,7243	13,895
Сербія	6,142554	11,137	7,33039	7,694264	2,0824	1,39236	1,1223
Росія	6,852354	8,4352	5,08683	6,741737	7,8298	15,5263	7,0498
Білорусь	7,735748	53,229	59,2197	18,31226	18,12	13,5345	11,837
Китай	3,325775	5,4109	2,64305	2,628086	2,0003	1,43702	2,0
Естонія	2,97558	4,9776	3,93492	2,788497	-0,1448	-0,4568	0,1491
Латвія	-1,070664	4,4012	2,21147	0,0	0,6085	0,20161	0,1341
Литва	1,319184	4,1303	3,08998	1,047467	0,1038	-0,8841	0,9055
Польща	2,707452	4,2583	3,55687	1,03427	0,107	-0,9913	-0,6097
Болгарія	2,438991	4,2199	2,95457	0,890094	-1,4181	-0,1049	-0,7985
Словаччина	0,957018	3,9193	3,6061	1,400474	-0,0762	-0,3252	-0,52
Грузія	7,110179	8,5429	-0,94366	-0,51206	3,0688	4,00358	2,1349
Угорщина	4,881345	3,9207	5,66764	1,721102	-0,2223	-0,0703	0,4007
Словенія	1,840965	1,8106	2,5983	1,760351	0,2001	-0,5181	-0,0567

Джерело: складено за [17].

2010–2016 рр. були в Сербії, Латвії, Литві, Болгарії, Словаччині, Грузії. На нашу думку, це пов'язано із мігрантами, які в'їжджають до країн з метою кращого працевлаштування. Найнижчі показники безробіття у Росії, Білорусії та Китаї – країнах з транзитивною моделлю соціальної економіки, що свідчить про планову політику зайнятості в даних країнах. Безумовно, це є однією із переваг транзитивної моделі, оскільки

країни, що перейшли до більш розвинутої моделі соціальної економіки – середземноморської – зіткнулися з конкуренцією як на ринку товарів, так і на ринку праці, що призвело до підвищення рівня безробіття.

Дійсно, частка мігрантів серед досліджуваних країн є найвищою в Естонії (14,7% від загальної кількості населення) та Латвії (13,2%) [20]. Значно зросла частка мігрантів відносно загальної кількості насе-

Динаміка рівня безробіття для країн з транзитивною економікою у 2010–2016 рр., %

Країна	Рік						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Україна	8,1	7,86	7,53	7,17	9,27	9,14	9,35
Сербія	19,22	22,97	24	22,15	19,22	17,92	15,26
Росія	7,37	6,54	5,44	5,46	5,16	5,57	5,5
Білорусь	1,15	0,6	0,5	0,5	0,5	1	5,84
Китай	4,1	4,1	4,1	4,05	4,1	4,05	4,05
Естонія	16,71	12,33	10,02	8,63	7,35	6,19	6,76
Латвія	19,48	16,21	15,05	11,87	10,85	9,87	9,64
Литва	17,81	15,39	13,36	11,77	10,7	9,12	7,86
Польща	9,64	9,63	10,09	10,33	8,99	7,5	6,16
Болгарія	10,28	11,26	12,27	12,94	11,42	9,14	7,57
Словаччина	14,38	13,62	13,96	14,22	13,18	11,48	9,67
Грузія	16,3	15,06	15,04	14,56	12,35	11,96	11,76
Угорщина	11,17	11,03	11	10,18	7,73	6,81	5,11
Словенія	7,24	8,17	8,84	10,1	9,67	8,96	8

Джерело: складено за [18; 19].

лення у 2017 р. порівняно з 2010 р. у Болгарії (у 4 рази – з 0,5% до 2,2%), в Угорщині (майже в 2 рази – з 2,9% до 5,2%), Словенії (майже в 1,5 разу – з 8,6% до 11,8%) [20], тобто у країнах із середземноморською моделлю соціальної економіки. Причиною такого зростання мігрантів можна назвати те, що за даною моделлю соціальної економіки велика увага приділяється соціальному захисту населення, високому рівню пенсійного забезпечення, що є привабливим для мігрантів із країн із військовими конфліктами та нестабільної соціально-економічною ситуацією.

За своєю сутністю соціальна економіка має створювати підґрунтя для самореалізації потенціалу населення [21, с. 88]. Одним із основних показників, що показує, яким чином створено підвалини для самореалізації, є показник самозайнятості населення [22] (рис. 1).

Керуючись даними, представленими на рис. 1, можна стверджувати, що лише у трьох країнах із усіх досліджених створено достатні підвалини для самозабезпечення – у Грузії, Китаю та Сербії (вище 30% зайнятого населення є самозайнятими). Це високий потенціал для переходу до ліберальної моделі соціальної економіки, яка характеризується мінімальним соціальним захистом та високою реалізацією потенцій громадян.

Найнижча частка самозайнятого населення – у Росії, Білорусі та Естонії (менше 10%), що свідчить про транзитивність моделі соціальної економіки [6, с. 45–46].

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити певні висновки щодо країн з транзитивною економі-

кою, що розподілилися по різних моделях соціальної економіки. Так, для країн з транзитивною моделлю соціальної економіки характерні такі ознаки, як:

- ✦ зростання середньомісячної заробітної плати (виняток – Україна та Росія, де відбулося скорочення);
- ✦ ВВП на душу населення – менше 15 тис. дол. США (виняток Росія);
- ✦ зростання рівня інфляції (виняток – Китай та Сербія);
- ✦ рівень безробіття має тенденцію до зменшення (виняток – Україна, де безробіття зросло впродовж 2010–2016 рр.);
- ✦ більше 8% населення є мігрантами (виняток Китай – 0,1%);
- ✦ менше 10% самозайнятого населення (виняток складають Китай та Сербія).

Латвія, Литва, Польща, Болгарія, Словаччина, Словенія, Грузія, Угорщина перейшли до середземноморської моделі соціальної економіки. Можна виокремити такі причини цього переходу: постійне зростання заробітної плати, невисока інфляція (менше 2%), рівень безробіття в середньому вище за 10%, більше 10% населення є самозайнятим.

Естонія перейшла до континентальної моделі соціальної економіки через такі чинники, як зростання заробітної плати, ВВП на душу населення майже до 30 тис. дол. США, скорочення рівня інфляції до 0,14%. Отже, соціальна сфера є більш стабільною.

Перспективами подальших наукових досліджень є виокремлення позиції України у глобальному соціальному середовищі. ■

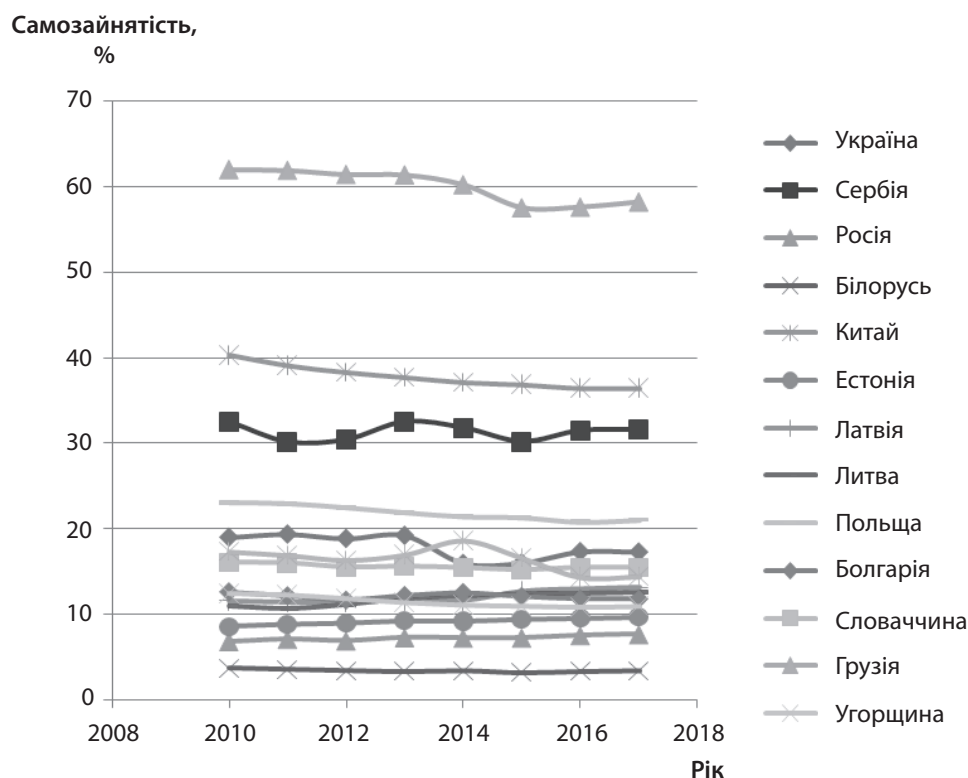

Рис. 1. Динаміка самозайнятості населення для країн з транзитивною економікою, % від зайнятого населення
 Джерело: складено за [23].

ЛІТЕРАТУРА

1. Эрхард Л. Благосостояние для всех. М., 2001. 464 с. URL: http://www.vixri.com/d/Erxard%20Ljudvig%20_Blagosostojanie%20dlja%20vsex..pdf
2. Esping-Andersen G. The Three Worlds of Welfare Capitalism. Princeton, New Jersey : Princeton University Press, 1990. 260 p.
3. Sapir A. Globalisation and the Reform of European Social Models. *Journal of Common Market Studies*. 2006. Vol. 44. Issue 2. P. 369–390. URL: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.630.690&rep=rep1&type=pdf>
4. Галушка З. І. Соціалізація трансформаційної економіки: особливості, проблеми, пріоритети : монографія. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2009. 408 с.
5. Длугопольський О. В. Державно-приватне партнерство в контексті реформи соціальної політики. *Соціальна ринкова економіка: орієнтири для євроінтеграційних трансформацій України*. 2015. № 25. С. 41–46.
6. Stukalo N., Simakhova A. Global parameters of social economy clustering. *Problems and Perspectives in Management*. 2018. No. 16 (1). P. 36–47. doi:10.21511/ppm.16(1).2018.04.
7. Karpuškiene V. Social and economic consequences of the recent minimum wage rise in Lithuania. *Ekonomika*. 2015. № 94 (2). P. 83–95.
8. Average wages. URL: <https://data.oecd.org/earnwage/average-wages.htm#indicator-chart>
9. Статистичний щорічник України за 2016 р. / за редакцією Вернера І. Є. Київ, 2017. 611 с.
10. Середньомісячна заробітна плата за вилами економічної діяльності за період з початку року у 2017 році. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/gdn/Zarp_ek_p/zedp_17_u.htm
11. Earnings in Serbia. URL: <http://www.stat.gov.rs/en-US/oblasti/trziste-rada/zarade>
12. Wages indicators. URL: <https://tradingeconomics.com>
13. Stukalo N., Simakhova A. Social and economic effects of the war conflict in Ukraine for Europe. *Geopolitics under Globalization*. 2018. Vol. 2. Issue 1. P. 11–18. doi.org/10.21511/gg.02(1).2018.02.
14. Harvie D., Slater G., Philp B. Economic Well-being and British Regions: The Problem with GDP Per Capita. *Review of Social Economy*. 2008. Vol. 67. Issue 4. P. 483–505. doi.org/10.1080/00346760802245383
15. Сімахова А. О. Аналіз впливу зовнішньоекономічних чинників на добробут населення України в умовах світових інтеграційних процесів. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2016. № 3. С. 263–271.
16. GDP per capita. URL: <https://data.worldbank.org/indicator?tab=all>
17. Inflation, consumer prices (annual %). URL: <https://data.worldbank.org/indicator?tab=all>
18. Unemployment, total (% of total labor force). URL: <https://data.worldbank.org/indicator?tab=all>
19. Unemployment indicator. URL: <https://tradingeconomics.com>
20. International Migration Report 2017. URL: http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf
21. Сімахова А. О. Еволюція підходів до трактування соціальної економіки у глобальному розумінні. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Світове господарство і міжнародні економічні відносини»*. 2017. Том 25. Вип. 9. С. 80–89.
22. Boda G., Stukalo N., Stoliarchuk I., Fejes J. Intellectual Capital Paradox: The case of Hungary and Ukraine.

Developing Country Studies. 2013. Vol. 3. No. 8. P. 64–82. URL: <https://www.iiste.org/Journals/index.php/DCS/article/view/7062/7212>

23. Self-employed, total (% of total employment). URL: <https://data.worldbank.org/indicator?tab=all>

REFERENCES

"Average wages". <https://data.oecd.org/earnwage/average-wages.htm#indicator-chart>

Boda, G. et al. "Intellectual Capital Paradox: The case of Hungary and Ukraine". *Developing Country Studies*. 2013. <https://www.iiste.org/Journals/index.php/DCS/article/view/7062/7212>

Dluhopolskyi, O. V. "Derzhavno-pryvatne partnerstvo v konteksti reformy sotsialnoi polityky" [Public-private partnership in the context of social policy reform]. *Sotsialna rynkova ekonomika: oriientyry dlia yevrointehratsiinykh transformatsii Ukrainy*, no. 25 (2015): 41-46.

"Earnings in Serbia". <http://www.stat.gov.rs/en-US/oblasti/trziste-rada/zarade>

Erkhard, L. "Blagosostoyaniye dlya vseh" [Welfare for all]. <http://www.vixri.com/d/Erkhard%20Ljudvig%20Blagosostojanie%20dlja%20vsex..pdf>

Esping-Andersen, G. *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Princeton; New Jersey: Princeton University Press, 1990.

"GDP per capita". <https://data.worldbank.org/indicator?tab=all>

Halushka, Z. I. *Sotsializatsiia transformatsiinoi ekonomiky: osoblyvosti, problemy, priorytety* [Socialization of the transformational economy: peculiarities, problems, priorities]. Chernivtsi: Chernivetskyi natsionalnyi universytet, 2009.

Harvie, D., Slater, G., and Philp, V. "Economic Well-being and British Regions: The Problem with GDP Per Capita". *Review of Social Economy*. Vol. 67, no. 4 (2008): 483-505.

doi.org/10.1080/00346760802245383

"Inflation, consumer prices (annual%)". <https://data.worldbank.org/indicator?tab=all>

"International Migration Report 2017". http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf

Karpushkiene, V. "Social and economic consequences of the recent minimum wage rise in Lithuania". *Ekonomika*, no. 94 (2) (2015): 83-95.

"Self-employed, total (% of total employment)". <https://data.worldbank.org/indicator?tab=all>

"Srednyomisiachna zarobitna plata za vylamy ekonomichnoi diialnosti za period z pochatku roku u 2017 rotsi" [Average monthly wages for economic activity since the beginning of the year in 2017]. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/gdn/Zarp_ek_p/zedp_17_u.htm

Sapir, A. "Globalisation and the Reform of European Social Models" *Journal of Common Market Studies*. 2006. <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.630.690&rep=rep1&type=pdf>

Simakhova, A. O. "Analiz vplyvu zovnishnyoekonomichnykh chynnykiv na dobrobut naselennia Ukrainy v umovakh svitovykh intehratsiinykh protsesiv" [Analysis of the influence of foreign economic factors on the welfare of Ukraine's population in the context of global integration processes]. *Marketynh i menedzhment innovatsii*, no. 3 (2016): 263-271.

Simakhova, A. O. "Evoliutsiia pidkhodiv do traktuvannia sotsialnoi ekonomiky u hlobalnomu rozuminni" [Evolution of approaches to the interpretation of the social economy in the global sense]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Seriya «Svitove hospodarstvo i mizhnarodni ekonomichni vidnosyny»*. Vol. 25, no. 9 (2017): 80-89.

Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy za 2016 r. [Statistical Yearbook of Ukraine for 2016]. Kyiv, 2017.

Stukalo, N., and Simakhova, A. "Global parameters of social economy clustering". *Problems and Perspectives in Management*, no. 16 (1) (2018): 36-47.

[doi:10.21511/ppm.16\(1\).2018.04](https://doi.org/10.21511/ppm.16(1).2018.04)

Stukalo, N., and Simakhova, A. "Social and economic effects of the war conflict in Ukraine for Europe". *Geopolitics under Globalization*. Vol. 2, no. 1 (2018): 11-18.

[doi.org/10.21511/gg.02\(1\).2018.02](https://doi.org/10.21511/gg.02(1).2018.02)

"Unemployment indicator". <https://tradingeconomics.com>

"Unemployment, total (% of total labor force)". <https://data.worldbank.org/indicator?tab=all>

<https://tradingeconomics.com>